

VERTALING

Verdrag nr. 155

betreffende arbeidsveiligheid, gezondheid en het arbeidsmilieu

De algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie,

Bijeengeroepen te Genève door de Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau, en aldaar bijeengekomen in haar zevenenzestigste zitting op 3 juni 1981,

Besloten hebbende tot het aannemen van bepaalde voorstellen met betrekking tot veiligheid, gezondheid en het arbeidsmilieu, welk onderwerp als zesde punt op de agenda van de zitting voorkomt, en

Vastgesteld hebbende dat deze voorstellen de vorm van een internationaal Verdrag dienen te krijgen, aanvaardt de tweeëntwintigste juni van het jaar negentienhonderd eenentachtig het volgende Verdrag, dat kan worden aangehaald als Verdrag betreffende beroepsveiligheid en gezondheid 1981 :

Deel I

Toepassingsgebied en begripsomschrijvingen

Artikel 1

1. Dit Verdrag is van toepassing op alle bedrijfstakken.
2. Een Lid dat dit Verdrag bekrachtigt kan, na raadpleging in een zo vroeg mogelijk stadium van de betrokken representatieve organisaties van werkgevers en werknemers, bepaalde bedrijfstakken, zoals de zeescheepvaart of de visserij, geheel of gedeeltelijk van de toepassing van dit Verdrag uitsluiten, indien zich hier bijzondere problemen van ernstige aard voordoen.
3. Elk Lid dat dit Verdrag bekrachtigt, is gehouden in het eerste verslag over de toepassing van dit Verdrag, ingediend volgens artikel 22 van het Statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, alle bedrijfstakken te vermelden, die met toepassing van het tweede lid van dit artikel eventueel zijn uitgesloten, en wel met redenen omkleed en een beschrijving te geven van de maatregelen die zijn genomen om de werknemers in de uitgesloten bedrijfstakken voldoende bescherming te bieden, en in de volgende verslagen te vermelden welke vooruitgang in de richting van ruimere toepassing is gemaakt.

Artikel 2

1. Dit Verdrag is van toepassing op alle werknemers in de daardoor bestreken bedrijfstakken.
2. Een Lid dat dit Verdrag bekrachtigt kan, na raadpleging in een zo vroeg mogelijk stadium van de betrokken representatieve organisaties van werkgevers en werknemers, beperkte categorieën werknemers geheel of gedeeltelijk van de toepassing van dit Verdrag uitsluiten, indien zich hier bijzondere moeilijkheden voordoen.

3. Elk Lid dat dit Verdrag bekrachtigt, is gehouden in het eerste verslag over de toepassing van dit Verdrag, ingediend volgens artikel 22 van het Statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie de beperkte categorieën werknemers te vermelden, die met toepassing van het tweede lid van dit artikel eventueel zijn uitgesloten, en wel met redenen omkleed en in de volgende verslagen te vermelden welke vooruitgang in de richting van de ruimere toepassing is gemaakt.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit Verdrag wordt verstaan onder :

- a. de uitdrukking « bedrijfstakken » : alle takken van bedrijf waar werknemers in dienst zijn, met inbegrip van de overheidsdienst;
- b. de uitdrukking « werknemers » : alle personen in loondienst, met inbegrip van overheidsdienaren;
- c. de uitdrukking « arbeidsplaats » : alle plaatsen waar werknemers moeten zijn of moeten heengaan wegens hun werk en die onder direct of indirect toezicht van de werkgever staan;
- d. de uitdrukking « voorschriften » : alle bepalingen waaraan door de bevoegde autoriteit of autoriteiten kracht van wet is toegekend;
- e. de uitdrukking « gezondheid » : in samenhang met werk, niet alleen de afwezigheid van ziekten of gebreken, doch tevens de materiële en geestelijke factoren die de gezondheid beïnvloeden en die rechtstreeks samenhangen met arbeidsveiligheid en arbeidshygiëne.

Deel II

Beginnelsen van nationaal beleid

Artikel 4

1. Ieder Lid dient, in het licht van de nationale omstandigheden en praktijk, en in overleg met de meest representatieve organisaties van werkgevers en werknemers, een samenhangend nationaal beleid inzake beroepsveiligheid, gezondheid en het arbeidsmilieu te formuleren, ten uitvoer te leggen en periodiek opnieuw te bezien.
2. Het doel van het beleid is het voorkomen van ongevallen en schade aan de gezondheid voortvloeiend uit, samenhangend met of zich voordoend tijdens het werk door, voor zover redelijkerwijze uitvoerbaar, de oorzaken van aan het arbeidsmilieu inherente gevaren tot een minimum te beperken.

Artikel 5

Het in artikel 4 van dit Verdrag bedoelde beleid dient rekening te houden met de volgende, ruim genomen, terreinen voor zover deze van invloed zijn op de beroepsveiligheid en de gezondheid en op het arbeidsmilieu:

- a. het ontwerp, de beproeving, de keuze, de vervanging, de installatie, de opstelling, het gebruik en het onderhoud van de materiële arbeidsfactoren (arbeidsplaatsen, arbeidsmilieu gereedschappen, machines en materiaal, chemische, fysische en biologische stoffen en agentia, arbeidsmethoden);

- b. de betrekkingen tussen de materiële arbeidsfactoren en de personen die het werk uitvoeren of toezicht daarop uitoefenen en aanpassing van machines, materiaal, werktijden, organisatie van het werk en arbeidsmethoden aan de lichamelijke en geestelijke vermogens van de werknemers;
- c. de opleiding, met inbegrip van noodzakelijke voortgezette opleiding, de kwalificatie en motivatie van de personen die in de een of andere hoedanigheid betrokken zijn bij het bereiken van een behoorlijk veiligheids- en gezondheidsniveau;
- d. de communicatie en samenwerking op het niveau van de arbeids groep en dat van de onderneming en op alle andere passende niveaus tot en met het nationaal niveau;
- e. de bescherming van werknemers en hun vertegenwoordigers tegen disciplinaire maatregelen als gevolg van overeenkomstig het beleid, bedoeld in artikel 4 van dit Verdrag terecht door hen ondernomen acties.

Artikel 6

Bij de formulering van het in artikel 4 van dit Verdrag bedoelde beleid dienen de onderscheiden taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van beroepsveiligheid en gezondheid en het werkmilieu te worden aangegeven van overheden, werkgevers, werknemers en anderen, met inachtneming van zowel het complementaire karakter van deze verantwoordelijkheden als de nationale omstandigheden en praktijk.

Artikel 7

De situatie aangaande beroepsveiligheid en gezondheid en het werkmilieu dient met passende tussenpozen opnieuw te worden bezien, hetzij in het algemeen, hetzij ten aanzien van bepaalde gebieden, ten einde belangrijke problemen te onderkennen, doeltreffende methoden te ontwikkelen om deze op te lossen en prioriteiten voor te treffen maatregelen te stellen, alsmede de behaalde resultaten te evalueren.

Deel III

Maatregelen op nationaal niveau

Artikel 8

Ieder Lid dient, door middel van wetten of voorschriften of een andere methode die in overeenstemming is met de nationale omstandigheden en praktijk, en in overleg met de betrokken representatieve organisaties van werkgevers en werknemers die stappen te ondernemen die noodzakelijk zijn om uitvoering te geven aan artikel 4 van dit Verdrag.

Artikel 9

1. De naleving van wetten en voorschriften betreffende beroepsveiligheid, gezondheid en het werkmilieu dient te worden verzekerd door een toereikend en passend controlestelsel.
2. Dit stelsel dient te voorzien in toereikende sancties bij schending van de wetten en voorschriften.

Artikel 10

Er dienen maatregelen te worden genomen om werkgevers en werknemers van advies te dienen, opdat dezen aan hun wettelijke verplichtingen kunnen voldoen.

Artikel 11

Ten einde uitvoering te geven aan het in artikel 4 van dit Verdrag bedoelde beleid, dient de bevoegde autoriteit of dienen de bevoegde autoriteiten te verzekeren dat geleidelijk de volgende taken worden verricht :

- a. de vaststelling, wanneer de aard en mate van de gevaren zulks vereisen, van voorwaarden betreffende het ontwerp, de bouw en de inrichting van ondernemingen, de aanvang van hun werkzaamheden, belangrijke veranderingen die daarin moeten worden aangebracht en alle veranderingen van de primaire bestemming, de veiligheid van bij het werk gebruikte technische materialen, alsook de toepassing van door de bevoegde autoriteiten omschreven procedures;
- b. de vaststelling van werkwijzen die dienen te worden verboden, beperkt of onderworpen aan machtiging of controle door de bevoegde autoriteit of autoriteiten, alsmede de vaststelling van stoffen en agentia blootstelling waaraan dient te worden verboden, beperkt of onderworpen aan machtiging of controle door de bevoegde autoriteit of autoriteiten; er dient rekening te worden gehouden met de gevaren voor de gezondheid door gelijktijdige blootstelling aan verschillende stoffen of agentia;
- c. de vaststelling en toepassing van procedures voor de melding van arbeidsongevallen en beroepsziekten, door werkgevers en, waar passend, verzekeringsinstellingen en andere rechtstreeks betrokkenen, en de opstelling van jaarstatistieken inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- d. het instellen van een onderzoek wanneer zich arbeidsongevallen, beroepsziekten of gevallen van andere schade aan de gezondheid voordoen tijdens of in samenhang met het werk, die op een ernstige situatie lijken te wijzen;
- e. de jaarlijkse publicatie van informatie inzake maatregelen, genomen ingevolge het in artikel 4 van dit Verdrag bedoelde beleid en inzake arbeidsongevallen, beroepsziekten en andere schade aan de gezondheid die zich voordoen tijdens of in samenhang met het werk;
- f. de invoering of uitbreiding van stelsels, met inachtneming van nationale omstandigheden en mogelijkheden, voor het onderzoek van chemische, fysische en biologische agentia met betrekking tot het gevaar voor de gezondheid van werknemers.

Artikel 12

Overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk dienen maatregelen te worden genomen ten einde te verzekeren dat degenen die machines, materiaal of stoffen voor gebruik bij de beroepsuitoefening « ontwerpen, vervaardigen, invoeren, verschaffen of overdragen

- a. zich ervan overtuigen dat, voor zover redelijkerwijze uitvoerbaar, de machines, het materiaal of de stof geen gevaar met zich brengen voor de veiligheid en gezondheid van degenen die daarmee op de juiste wijze omgaan;

- b. informatie verstrekken betreffende de juiste installatie en hét juiste gebruik van machines en materiaal en het juiste gebruik van stoffen, alsmede informatie inzake gevaren van machines en materiaal en gevaarlijke eigenschappen van chemische stoffen en fysische en biologische agentia of producten, alsook instructies hoe bekende gevaren te vermijden;
- c. studies en onderzoek verrichten of zich op andere wijze op de hoogte blijven stellen van de ontwikkelingen in wetenschap en techniek die nodig zijn om te voldoen aan het bepaalde in de letters (a) en (b) van dit artikel.

Artikel 13

Een werknemer die zich teruggetrokken heeft uit een arbeidssituatie waarvan hij met reden kan aannemen dat deze een onmiddellijk en ernstig gevaar voor zijn leven of gezondheid oplevert, dient te worden beschermd tegen niet-gerechtigde consequenties, zulks overeenkomstig de nationale omstandigheden en praktijk.

Artikel 14

Er dienen maatregelen te worden genomen ten einde, op een in de nationale omstandigheden en praktijk passende wijze, te bevorderen dat zaken de beroepsveiligheid, de gezondheid en het werkmilieu betreffende, worden opgenomen in onderwijs- en opleidingsprogramma's op alle niveaus, met inbegrip van hoger technisch en medisch onderwijs en hoger beroepsonderwijs, op een wijze die voorziet in de opleidingsbehoefte van alle werknemers.

Artikel 15

1. Ten einde de samenhang tussen het in artikel 4 van dit Verdrag bedoelde beleid en de voor de tenuitvoerlegging daarvan genomen maatregelen te verzekeren, dient elk Lid, na raadpleging in een zo vroeg mogelijk stadium van de meest representatieve organisaties van werkgevers en werknemers en van andere daarvoor in aanmerking komende organen, regelingen te treffen, overeenkomstig de nationale omstandigheden en praktijk, ter verzekering van de vereiste coördinatie tussen de verschillende autoriteiten en organen die uitvoering moeten geven aan de Delen II en III van dit Verdrag.
2. Wanneer de omstandigheden zulks vereisen en de nationale omstandigheden en praktijk zich niet daartegen verzetten, dienen deze regelingen de totstandkoming van een centraal orgaan te omvatten.

Deel IV

Maatregelen op het niveau van de onderneming

Artikel 16

1. Van de werkgevers wordt geëist dat dezen, voor zover redelijkerwijze uitvoerbaar, verzekeren dat de arbeidsplaatsen, machines, materiaal en werkwijzen waarover zij zeggenschap hebben veilig en zonder gevaar voor de gezondheid zijn.
2. Van de werkgevers wordt geëist dat dezen, voor zover redelijkerwijze uitvoerbaar, verzekeren dat de chemische, fysische en biologische stoffen en agentia waarover zij zeggenschap hebben, zonder gevaar voor de gezondheid zijn wanneer de juiste beschermende maatregelen worden genomen.

3. Van de werkgevers wordt geëist dat dezen, indien noodzakelijk, voldoende beschermende kleding en beschermingsmiddelen verschaffen om, voor zover redelijkerwijze uitvoerbaar, het gevaar van ongevallen of van nadelige invloeden op de gezondheid te voorkomen.

Artikel 17

Indien twee of meer ondernemingen tegelijkertijd op een zelfde arbeidsplaats werk uitvoeren, dienen zij samen te werken bij de toepassing van de vereisten van dit Verdrag.

Artikel 18

Van de werkgevers wordt geëist dat dezen, indien noodzakelijk, voorzien in maatregelen voor optreden in geval van nood en bij ongevallen, met inbegrip van toereikende middelen voor de verlening : van. eerste hulp.

Artikel 19

Op het niveau van de onderneming dienen er regelingen te bestaan volgens welke

- a. de werknemers bij het verrichten van hun werk, medewerken aan de nakoming door hun werkgever van de hem opgelegde verplichtingen;
- b. de vertegenwoordigers van werknemers in de onderneming met de werkgever samenwerken op het terrein van beroepsveiligheid en gezondheid;
- c. de vertegenwoordigers van werknemers in een onderneming voldoende informatie wordt verschaft omtrent door de werkgever genomen maatregelen ter verzekering van de beroepsveiligheid en gezondheid en hun representatieve organisaties kunnen raadplegen omtrent zulke informatie, mits geen fabrieksgeheimen openbaar worden gemaakt;
- d. de werknemers en hun vertegenwoordigers in de onderneming een passende opleiding in beroepsveiligheid en gezondheid wordt gegeven;
- e. de werknemers of hun vertegenwoordigers en, al naar het geval, hun representatieve organisaties in een onderneming, overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk, in staat worden gesteld een onderzoek in te stellen naar, en door de werkgever worden geraadpleegd omtrent, alle aspecten van beroepsveiligheid en gezondheid, samenhangend met hun werk; hiertoe kunnen bij onderlinge overeenstemming technische adviseurs van buiten de onderneming worden aangetrokken;
- f. een werknemer onverwijld aan zijn directe chef elke situatie meldt waarvan hij reden heeft aan te nemen dat deze een onmiddellijk en ernstig gevaar voor zijn leven of gezondheid oplevert; totdat de werkgever, indien nodig, corrigerende maatregelen heeft genomen, kan hij niet van de werknemers verlangen, dat deze terugkeren in een arbeidssituatie waarin er bij voortduring een onmiddellijk en ernstig gevaar voor het leven of de gezondheid bestaat.

Artikel 20

Samenwerking tussen bedrijfsleiding en werknemers en/of hun vertegenwoordigers binnen de onderneming dient een wezenlijk onderdeel te vormen van de ingevolge de artikelen 16 tot en met 19 van dit Verdrag genomen organisatorische en andere maatregelen.

Artikel 21

De maatregelen inzake beroepsveiligheid en gezondheid mogen geen kosten voor de werknemers met zich brengen.

Deel V

Slotbepalingen

Artikel 22

Dit Verdrag is geen herziening van andere internationale arbeidsverdragen of aanbevelingen.

Artikel 23

De officiële bekrachtigingen van dit Verdrag worden medegedeeld aan de Directeur/van het internationaal Arbeidsbureau en door hem geregistreerd..

Artikel 24

1. Dit Verdrag is slechts verbindend voor die Leden van de Internationale Arbeidsorganisatie die hun bekrachtigingen door de Directeur-Generaal hebben doen registreren.
2. Het treedt in werking twaalf maanden na de datum waarop de bekrachtigingen van twee Leden door de Directeur-Generaal zijn geregistreerd.
3. Vervolgens treedt dit Verdrag voor ieder Lid in werking twaalf maanden na de datum waarop zijn bekrachtiging is geregistreerd.

Artikel 25

1. Ieder Lid dat dit Verdrag heeft bekrachtigd, kan het opzeggen na afloop van een termijn van tien jaar na de datum waarop het Verdrag in werking is getreden, door middel van een aan de Directeur-Generaal van het Internationaal Arbeidsbureau gerichte en door deze geregistreerde verklaring. De opzegging wordt eerst van kracht een jaar na de datum waarop zij is geregistreerd.
2. Ieder Lid dat dit Verdrag heeft bekrachtigd en niet binnen een jaar na afloop van de termijn van tien jaar als bedoeld in het vorige lid, gebruik maakt van de bevoegdheid tot opzegging, voorzien in dit artikel, is voor een nieuwe termijn van tien jaar gebonden en kan daarna dit Verdrag opzeggen na afloop van elke termijn van tien jaar op de voorwaarden, voorzien in dit artikel.

Artikel 26

1. De Directeur-Generaal van het Internationaal Arbeidsbureau stelt alle Leden van de Internationale Arbeidsorganisatie in kennis van de registratie van alle bekrachtigingen en opzeggingen die hem door de Leden van de Organisatie zijn medegedeeld.
2. Bij de kennisgeving aan de Leden van de Organisatie van de registratie van de tweede hem medegedeelde bekrachtiging, vestigt de Directeur-Generaal de aandacht van deze Leden op de datum waarop dit Verdrag in werking treedt.

Artikel 27

De Directeur-Generaal van het Internationaal Arbeidsbureau doet aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties mededeling, ter registratie overeenkomstig het bepaalde in artikel 10 2 van het Handvest der Verenigde Naties, van de volledige bijzonderheden omtrent- alle bekrachtigingen en opzeggingen die hij overeenkomstig de voorgaande artikelen heeft geregistreerd.

Artikel 28

Telkens wanneer de Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau zulks nodig acht, brengt deze Raad aan de algemene Conferentie verslag uit inzake de toepassing van dit Verdrag en onderzoekt of het wenselijk is de gehele of gedeeltelijke herziening ervan op de agenda van de Conferentie te plaatsen.

Artikel 29

1. Indien de Conferentie een nieuw Verdrag aanneemt, houdende gehele of gedeeltelijke herziening van dit Verdrag, zal, tenzij het nieuwe Verdrag anders bepaalt:
 - a. bekrachtiging door een Lid van het nieuwe Verdrag, houdende herziening, ipso jure onmiddellijke opzegging van dit Verdrag ten gevolge hebben, niettegenstaande het bepaalde in artikel 25, onder voorbehoud evenwel dat het nieuwe Verdrag, houdende herziening, in werking is getreden;
 - b. met ingang van de datum waarop het nieuwe Verdrag, houdende herziening, in werking is getreden, zal dit Verdrag niet langer door de Leden kunnen worden bekrachtigd.
2. Dit Verdrag blijft echter naar vorm en inhoud van kracht voor de Leden die het hebben bekrachtigd en die het nieuwe Verdrag, houdende herziening, niet hebben bekrachtigd.

Artikel 30

De Engelse en de Franse tekst van dit Verdrag zijn gelijkelijk gezaghebbend.

De voorgaande tekst is de authentieke tekst van het Verdrag naar behoren aangenomen door de algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie tijdens haar zevenenzestigste zitting, welke werd gehouden te Genève en voor gesloten werd verklaard op de vierentwintigste juni 1981.

TEN BLIJKE WAARVAN wij onze handtekening hebben geplaatst, op de vijftwintigste juni 1981 :

De voorzitter van de Conferentie,

(w.g.) ALIOUNE DIAGNE

De directeur-generaal van het Internationale Arbeidsbureau,

(w.g.) FRANCIS BLANCHARD